



Jørgen Carlsens grundlovstale

Taler

Jørgen Carlsen
Forstander på Testrup
Højskole

Dato

5. juni 2016

Sted

Himmelbjerget, Silkeborg

Omstændigheder

Talen blev holdt ved Hotel Democracys grundlovsfest i 2016. Hotel Democracy er et samarbejde mellem Ry Højskole, Museum Skanderborg, Skanderborg Kommunes Biblioteker og Greenways.dk.

Alle kender til kærlighedens magt. Og alle ved også, at ethvert forsøg på at få magt over kærligheden skaber problemer, konflikter og menneskelige tragedier. En lang række store kunstværker, romaner, skuespil, operaer og film handler om forsøget på at knægte kærlighedens magt. Romeo og Julie, som netop nu går på Århus Teater, handler om de oprørende konsekvenser af at ville lægge kærligheden i bånd. De elskende kan ikke få hinanden på grund af ydre forhold, der intet som helst har med kærligheden at gøre.

Sådan skal det ikke være. Det er urimeligt og forkert. Det tror jeg selv Pia Kjærsgaard vil synes. Alle bliver grebet af Romeo og Julies tragiske skæbne, fordi omgivelserne forbyder deres kærlighed og vil tvinge dem fra hinanden. Kærlighed og tvang hører ikke sammen. Det er præcis også grunden til, at vi er imod tvangsægteskaber. Selvfølgelig skal ingen mod sin vilje tvinges til at leve sammen med en anden person, bare fordi andre kræver det – forældrene, familien, klanen eller hvem det nu er. Det er et groft brud på individets frie ret til selvbestemmelse – en grundlæggende menneskeret og borgerret i det danske samfund.

Men hvad betyder den nye udlændingepakke? Den indebærer ikke tvangsægteskab, men noget, der akkurat lige så modbydeligt. Den betyder tvangsseparation! Staten tvinger folk fra hinanden. Staten befaler nemlig, hvem man ikke må gifte sig med - i hvert fald ikke, hvis parret ønsker ophold her i Danmark. Det sker ganske uden hensyn til den enkelte borgers ønske og vilje. Jamen, vil nogen så sige, hvis I er så glade for hinanden, så kan I jo bare bo i et andet land – der er jo ingen, der tvinger jer fra hinanden. I har jo jeres frie vilje,

ikke sandt? Nej, det er ikke sandt! Man kan jo netop ikke bruge sin vilje frit. Man kan ikke gøre, som man vil. Der er danske borgere, som kommer i et forfærdeligt dilemma. De bliver placeret ved en korsvej, hvor de er nødt til at give afkald på noget, de har kært. De er tvunget til at tage stilling til, om de forlade det Danmark, hvor de har haft deres opvækst og har en masse levende bånd til familie og venner – eller de vil blive boende her i landet og opgive deres kærlighed. Kærligheden til den ”forkerte” straffes af samfundet med landsforvisning. I begge tilfælde oplever de et tab. Dette her er det modsatte af en winn-winn-situation – det er en loose-loose-situation.

Det er og bliver en dramatisk indskrænkning af den personlige frihed. Det er ikke bare et indgreb. Det er et regulært overgreb over for landets borgere. De kan ikke frit lade kærligheden råde og selv vælge, hvem de vil gifte sig med, hvis du stadig vil være borger her i landet.

Der er to vigtige sider af denne sag. Den ene er statens overgreb over for mennesker, der har tilladt sig at forelske sig i en af de forkerte. Det mærker mange mennesker konkret på deres egen krop og sjæl – vi har tidligere hørt Ellen Winther fortælle om sin canadiske kæreste. Det er i sig selv en skændsel for vort land. Hvor mange det konkret går ud over er her ikke det afgørende. For jeg vil gerne understrege: ét overgreb af denne art er et for meget!

Det andet er udhulingen af borgerrettighederne her i landet. Jeg er selv glad for at bo i Danmark. Jeg holder af mit land og den danske natur og kultur. Men det, der kan gøre mig mindre glad og mindre stolt af at være dansker, er lige præcis den gradvise afvikling af den danske tradition for åbenhed og frisind. En frisindskultur, som har været et varemærke for Danmark lige i det 19. århundrede var båret oppe af Grundtvig og i det 20. århundrede af folk som PH. Begge var de fortalere for menneskelige frihed og modstandere af statsligt formynderi. Jeg er ikke i tvivl om, at de begge ville græmme sig, hvis de hørte om nutidens statslige tvangsforanstaltninger på kærlighedens område. Tænk sig, at vi er sunket så dybt, at staten skal blande sig i borgernes kærlighedsliv. Det er ganske enkelt uhørt!

Det er galt nok med 24-års reglen. Den kan der siges meget slemt om, men i det mindste var den objektiv. Den gjaldt alle uanset baggrund. Meget værre er det med det nye pointsystem. Her sorteres mennesker efter penge, uddannelse og adresse. Man kan komme bagud i point – man kan vinde og tabe. Mennesket

vurderes udelukkende ud fra dets brugsværdi for samfundets økonomiske vækst. Her er alle ikke lige. Nogle er mere lige end andre.

Det provokerende og uanstændige i pointsystemet er, at vi her møder et menneskesyn, der fundamentalt bryder med den danske ligeværdighedskultur. Hos Grundtvig er ethvert menneske enestående og betydningsfuldt – ja, der er dybest set ikke forskel på øverste i samfundet, dvs. kongen eller dronningen og så enhver anden borger i dette land. Der er lige værdighed i borg og hytte, som han siger. Ethvert menneske er nemlig af uvurderlig betydning – hvad enten det er major, bagerjomfru, professor, øltapper eller malkepige. Dette menneskesyn har været en grundtanke i den danske kultur i halvandet hundrede år – i folkeskolen, uddannelsessystemet, kulturlivet, det sociale liv og det politiske liv.

Resultatet af de nye regler om familiesammenføring er, at historiens hjul nu drejes i modsat retning. Vi bevæger os tilbage mod et stændersamfund og en statslig herremandsmentalitet, der som det selvfølgeligste i verden går ud fra, at der er forskel på folk – der er de dannede og duelige og formuende og så er der de mindreværdige, som ikke skal blande sig med det gode selskab. De forkerte – dem vi ikke kan bruge eller ikke vil have med at gøre.

Det ironiske er, at samtidig med at det er blevet sværere at opnå dansk statsborgerskab for mange, er borgerskabet i virkeligheden blevet mindre værd. Med den nye lov er det blevet mindre agtværdigt og hæderfuldt at være borger i Danmark. Der er solgt ud af hovedstolen. Danmark har nemlig skruet ned for frisindet og åbenheden.

Men kære venner. Noget kunne tyde på, at danskerne har nået kvalmegrænsen mht til udlændingepolitikken. Det gælder lige fra menigmand på gaden til en lang række topledere i erhvervslivet. Nu er nok ved at være mere end nok! Det tænder et lys midt i mørket. Meget kan blive anderledes i de kommende år, hvis bare vi står sammen. Lad os arbejde på, at det første årti i dette århundrede, bliver en kedelig parentes i Danmarkshistorien. Ikke for ingenting kalder man dette årti for nullerne – for mager til ucharmerende, underskudspræget og taberagtig holdning til fremmede skal man lede længe efter. Godt vi er på vej ud af nullerne – et kuldslået årti af selvtillid, mistillid og fremmedfjendskhed. Lad os få Danmark tilbage på sporet igen. Det er måske i 11. time, men det er gudskelov ikke for sent. Det kan nås endnu. At vi samles her er allerede en begyndelse til noget nyt og bedre. Lad os sammen kæmpe for

et mere anstændigt Danmark.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Grundlovstale, Højskolebevægelsen

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/joergen-carlsens-grundlovstale-2016>